

*Н.С.Орлова,
доктор наук з державного управління, професор кафедри управління
Київського університету імені Бориса Грінченка*

Ефективні комунікації в умовах розвитку інформаційного суспільства України

Нині інформаційні технології, ступінь їх розвитку та поширення визначають рівень розвитку тієї чи іншої держави. Всі провідні країни світу інтенсивно опрацьовують концептуальні засади формування інформаційного суспільства: розробляють багатомільярдні проекти, спрямовані на вдосконалення інформаційної інфраструктури, ефективної взаємодії держави та галузей економіки, проекти інформаційно-правової підтримки праці, навчання та життя людини в такому суспільстві.

Інформаційне суспільство створює умови для ефективних комунікацій у різних сферах людської діяльності (політиці, економіці, освіті, культурі, дозвіллі, особистому житті), яке відбувається на засадах широкого використання інформаційних комунікаційних технологій [1].

Важливим напрямком розвитку інформаційного суспільства є удосконалення системи державного управління, яке повинно відповісти новим вимогам та викликам. Ступінь розбудови інформаційного суспільства в Україні порівняно із світовими тенденціями є недостатнім і не відповідає потенціалу та можливостям України, оскільки: відсутня координація зусиль державного і приватного секторів економіки з метою ефективного використання наявних ресурсів; ефективність використання фінансових, матеріальних, кадрових ресурсів, спрямованих на інформатизацію, впровадження ІКТ у соціально-економічну сферу, зокрема в сільське господарство, є низькою; наявне відставання у впровадженні технологій електронного бізнесу, електронних бірж та аукціонів, електронних депозитаріїв, використанні безготівкових розрахунків за товари і послуги тощо; рівень інформатизації окремих галузей економіки, деяких регіонів держави є низьким; розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери недостатній; створення інфраструктури для надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування юридичним і фізичним особам інформаційних послуг з використанням мережі Інтернет відбувається повільно; рівень комп'ютерної та інформаційної грамотності населення є недостатнім, впровадження нових методів навчання із застосуванням сучасних ІКТ – повільним; спостерігається нерівномірність забезпечення можливості доступу населення до комп'ютерних і телекомунікаційних засобів, поглиблення “інформаційної нерівності” між окремими регіонами, галузями економіки та різними верствами населення;

Не останню роль в стратегії побудови інформаційного суспільства грає визначення та прийняття стандартів інформаційної відкритості влади при забезпеченні необхідних вимог захисту інформації та національного інформаційного простору. Визначення узгоджених зі світовими національних стандартів щодо інформаційних технологій, програмного забезпечення, яке використовується в державному секторі, перехід на відкриті стандарти – запорука більш повного використання інтелектуального потенціалу вітчизняних програмістів, уникнення порушень авторських прав та підвищення рівня інформаційної безпеки.

Однією з ключових проблем формування і розвитку відкритого суспільства є прозорість діяльності влади, як ознаки демократичного суспільства, чинника його відкритості. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу реалізувати принципи відкритості і прозорості за шляхом впровадження системи електронного урядування, яке можна розглядати як інструмент забезпечення підконтрольності влади та розвитку комунікацій між різними учасниками соціально – економічного процесу. В кожній країні процес розвитку електронного уряду залежить від загальної економічної розвиненості країни та розвитку інформаційних технологій в ній [2].

Усі високорозвинуті держави розглядають побудову інформаційного суспільства, як основу свого соціально-економічного, політичного і культурного розвитку і проводять цілеспрямовану державну інформаційну політику. Впровадження електронного урядування – це комплексна суспільно-соціальна, правова, економічна проблема, яка розв’язується в умовах складних фінансових, матеріально-ресурсних та інших обмежень, характерних як для світової практики впровадження електронного урядування, так і для специфічних умов, у яких ці процеси відбуваються в Україні.

Держави та їх будь-які інтеграційні утворення самі сприяють діяльності корпорацій, які за своїм іюходженням та місцем розташування пов’язані з певними національними інтересами. Міжнародні економічні інститути, в свою чергу, надають багатосторонню підтримку західним державам у фінансово-економічному супроводі їх політики, активно формують інституціональні основи нового економічного укладу. Згідно з вищезазначенім постає необхідність пошуку нових напрямів удосконалення організаційно-економічного механізму взаємодії держави та корпорації в інформаційному суспільстві.

Вітчизняний ринок інформаційно-комунікативних технологій перебуває у стані активного становлення в Україні та, за певних умов, може стати фундаментом розвитку інформаційного суспільства в Україні на основою налагодження ефективних комунікацій між державою, корпоративним сектором та суспільством. Проблемами для формування ефективних комунікацій в Україні ще алишаються наступні: низька ефективність створених інформаційно-аналітичних систем окремих органів державної влади, які практично не використовують можливості сучасних методів аналітики, ситуаційного аналізу та прогнозування; повільне впровадження нових методів навчання, заснованих а використанні інформаційно-комунікаційних технологій; зниження обсягів використання неліцензійного програмного забезпечення, розвиток індустрії програмного забезпечення в Україні.

Список використаних джерел

1. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки [Електронний ресурс] : Закон України від 09.01.2007 № 537-В // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Електрон. текст. дані. – К., 2007. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/jain.cgi?nreg=537-16>. – Назва з екрана. – Джерело друк. публ.: Відомості Верховної Ради України. 007. № 12. Ст. 102.

2. Концепція розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс] / О. Баранов та ін.] ; кер. проекту С. В. Дзюба // Громадська рада при Державному комітеті інформатизації України / громад. орг. “Центр ініціатив у електронному урядуванні”, Міжнар. фонд “Відродження”. – п. 1сторон текст пані ГК1 2009 – Режим поступу: <http://dki.org.ua/61cc/Секрет> + E Government doc.